

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ З ПРОБЛЕМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
XV Міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених та студентів

(7 квітня 2026 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2026

УДК 334.7:330.341

Н 91

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 948 від 10 грудня 2025 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 7 від 27.04.2026 року)*

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
д-р. екон. наук, доцент. К. В. Орехова;
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
PhD з комп'ютерних наук Д. М. Ковальчук;
к-т. пед. наук, доцент Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

Н 91 Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції: збірник тез доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів (7 квітня 2026 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 473 с.

ISBN 978-966-285-808-2

URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25692>

У збірнику представлені тези доповідей учасників XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів на загальну тему «Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції».

Для студентів, аспірантів, науковців вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 334.7:330.341

URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25692>

ISBN 978-966-285-808-2

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2026

*Безпалько Є.О.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Одеський національний економічний університет;
Деркач Ю.Б.,
к.е.н, доцент
Одеський національний економічний університет*

МІЖНАРОДНІ РЕЗЕРВИ УКРАЇНИ: ВПЛИВ НА КЛЮЧОВІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ІНДИКАТОРИ

Золотовалютні резерви країни є одним із найважливіших показників її фінансової стабільності та економічної безпеки. Вони відображають рівень довіри до національної валюти, здатність уряду підтримувати макроекономічну рівновагу, здійснювати міжнародні розрахунки, погашати борги та реагувати на зовнішні шоки. В Україні золотовалютні резерви мають особливе значення у сьогоdnішній кризовій ситуації, коли країна протистоїть військовій агресії. Також загальної складності додає нестабільність на світових фінансових ринках та глобальні економічні кризи. [1] Тому зараз значення золотовалютних резервів для економіки нашої країни зросло у кілька разів.

Золотовалютні резерви це запаси іноземної валюти, золота, спеціальних прав запозичення та резервної позиції у Міжнародному валютному фонді, які перебувають у розпорядженні центрального банку країни. Економічна роль золотовалютних резервів полягає в тому, що вони служать інструментом для керування валютним та грошово-кредитним ринками, допомагають балансувати зовнішню торгівлю країни, захищати її від негативних зовнішніх впливів та сприяють підвищенню стійкості банківської системи. Окрім цього, однією з найважливіших функцій золотовалютних резервів є те, що вони виступають як засіб для забезпечення стабільності національної валюти, допомагаючи уникати значних коливань обмінного курсу. [2] Наприклад, коли на валютному ринку виникає дефіцит пропозиції валюти, Національний банк може використати резерви, щоб стримати надмірну девальвацію гривні, тим самим захищаючи економіку від інфляційного тиску.

У всьому світі країни прагнуть накопичувати золотовалютні резерви. Це допомагає захистити фінансову стабільність та надійність економіки. Крім того, Міжнародний Валютний Фонд надає країнам можливість отримувати валютні кредити для зміцнення їхніх резервів та фінансової стабільності. У періоди економічних криз або військових дій золотовалютні резерви виконують роль фінансового «амортизатора». Ось наприклад, вони можуть допомогти нашій державі здійснювати критичний імпорт енергоносіїв, медикаментів та продовольства, що є дуже важливим під час війни. Для України, яка з 2022 року перебуває у стані повномасштабної війни, золотовалютні резерви стали ключовим інструментом збереження економічної стійкості. Завдяки міжнародній допомозі, кредитам МВФ та макрофінансовій підтримці ЄС Україна змогла наростити резерви до досить високих рівнів. Станом на 1 жовтня 2025 року золотовалютні запаси України

сягнули 46,5 млрд дол. США. [3] Тож підтримання наповненості запасів дало змогу утримувати валютний ринок у відносно стабільному стані навіть у такі складні часи.

Золотовалютні резерви значно впливають на боргову політику країни. У державах з великими резервами є можливість залучати позики під нижчі відсотки, оскільки кредитори сприймають їх як більш надійних позичальників. Для України, яка має значний державний борг, підтримка високого рівня резервів є одним з основних факторів для продовження співпраці з міжнародними фінансовими структурами. Золотовалютні резерви є таким собі гарантом для МВФ та інших донорів, що кошти, надані державі-позичальнику, будуть використані на благо економіки та з повним контролем.

У макроекономічному контексті золотовалютні резерви також пов'язані з показниками платіжного балансу, обсягами експорту та імпорту, грошово-кредитною політикою й рівнем довіри до банківської системи. Якщо країна має негативне сальдо платіжного балансу, тобто імпортує більше, ніж експортує, вона змушена витрачати резерви, щоб покривати цей дефіцит. Навпаки, при активному експорті та надходженні валютної виручки резерви збільшуються, що створює сприятливі умови для стабільного розвитку економіки. [4]

Можемо зробити висновок, що золотовалютні резерви мають дуже важливе значення для будь-якої країни, адже саме від них залежить стабільність економіки та національної валюти. Вони допомагають уряду контролювати курс гривні, уникати різких стрибків цін і вчасно розраховуватись із зовнішніми зобов'язаннями. Для України це зараз особливо важливо, бо завдяки резервам держава може утримувати економіку в більш-менш стабільному стані навіть під час війни. Тому чим більші та надійніші золотовалютні запаси, тим впевненіше країна почуває себе у будь-яких умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пономарьова О. Б., Алексєєнко Д. Я. Формування, структура та методи управління золотовалютними резервами України в умовах значних викликів. *Ефективна економіка*. 2024. №11. URL: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.98> (дата звернення 26.12.2025).
2. Деркач Ю. Б., Погорєлова М. Ю. Оцінка достатності міжнародних резервів України та Ізраїлю. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2024. № 3-4 (316-317). С. 48-54. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2024-3-4-316-317-48-54>. URL: <https://surl.lu/uyfiai>. (дата звернення 26.12.2025).
3. Національний банк України. Міжнародні резерви становили 46,5 млрд дол. США за підсумками вересня. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/mijnarodni-rezervi-stanovili-465-mlrd-dol-ssha-za-pidsumkami-veresnya> (дата звернення 26.12.2025).
4. Золотовалютні резерви України: чи достатньо коштів у "скарбничці" НБУ. *Економічна правда*. URL: <https://epravda.com.ua/publications/2020/01/28/656302/> (дата звернення 27.12.2025).